

- практической конференции; Южный федеральный университет. – Ростов-на-Дону : издательство Южного федерального университета, 2016. – С.177-184.
3. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 30.03.2019)
4. Лазовський О. Регрес, суборгація ібо... нічого? Юридична газета. №31 (633). С. 36-37.
5. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 № 2654-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 30.03.2019)

Паламарчук Олексій Олександрович,
*студент 3 курсу Юридичного коледжу
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., доцент Фасій Б.В.*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВІДНОСИН В СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

Спорт посідає одне з провідних місць серед інших видів діяльності людини. Бурхливий розвиток спорту обумовив необхідність удосконалення механізму правового регулювання відносин пов'язаних із спортом. Починаючи з кінця ХХ ст. в розвинених країнах світу з'являються профільні закони, присвячені регулюванню спортивної діяльності загалом та окремих аспектів її існування (зокрема, закони про спорт були прийняті: у Швейцарії (1972 р.), США (1978 р.), Греції (1979 р.), Фінляндії (1980 р.), ФРН (1984 р.), Франції (1984 р.), Італії (1984 р.), Іспанії (1988 р.), Польщі (1996 р.), Словенії (1998 р.).

Складовою частиною законодавства, що регулює відносини у сфері спорту, є загальновизнані принципи і норми міжнародного права, що містяться у статуті ООН, деклараціях та резолюціях Генеральної асамблеї ООН, багатосторонніх угодах, рішеннях міжнародних судів, документах міжнародних організацій із загальних питань міжнародного права та міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Законом України «Про дію міжнародних договорів на території України» від 11.12.1991 р. встановлено, що укладені і належним чином ратифіковані Україною міжнародні договори становлять невід'ємну частину законодавства України і застосовуються в порядку, передбаченому для норм законодавства.

У ст. 10 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) вперше вирішено питання про співвідношення міжнародного і внутрішнього правового регулювання в цивільному праві і встановлено перевагу положень міжнародного договору над актами цивільного законодавства України. Інакше кажучи, пріоритет міжнародних норм визначається загальними принципами правової держави. За таких обставин ЦК України встановлює пріоритет дії міжнародного договору, що відповідає вимогам законів України «Про дію міжнародних договорів на території України», «Про міжнародні договори України» та ст. 9 Конституції України. Найважливішими серед міжнародних договорів є багатосторонні міжнародні договори – конвенції [1, с. 74].

Водночас в юридичній літературі свого часу наголошувалося, що принципове визнання пріоритету міжнародного права ще не завжди призводить до його послідовної реалізації в правовій системі країни [2, с. 138-140], з чим не можемо однозначно погодитися, оскільки наразі як на законодавчому, так і на правозастосовному рівнях стандартне положення про пріоритет застосування правил міжнародного договору сприймається як аксіома.

До міжнародних договорів за участю України, які мають відношення до регулювання відносин у сфері професійного спорту, застосовують загальноприйняті принципи міжнародного права, у тому числі принципи, зазначені у нормах Віденської конвенції про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. (чинна для України з 13 червня 1986 р.), Віденської конвенції про правонаступництво держав стосовно договорів від 23 серпня 1978 р. (чинна для України з 26 листопада 1992 р.). Зазначені конвенційні норми за загальним правилом застосовуються до досліджуваних нами правовідносин безпосередньо. Прикладом чого є: Міжнародна конвенція проти апартеїду в спорті (Нью-Йорк, 16.05.1986 р.), ратифікована Україною 08.05.1987 р.; Конвенція проти допінгу ETS № 135 (Страсбург, 16.11.1989 р.), ратифікована Україною 15.03.2001 р.; Європейська конвенція про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і, зокрема, футбольних матчів ETS № 120 (Страсбург, 19.08.1985 р.), ратифікована Україною 15.11.2001 р.; Угода про співробітництво в галузі фізичної культури і спорту держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав 25.05.2007 р. тощо.

Ратифікація Україною основних міжнародних конвенцій з питань спорту свідчить про значну роботу щодо імплементації міжнародних стандартів в сфері світового спортивного права у вітчизняне спортивне законодавство, в

результаті чого практично всі їх принципи і норми стали складовою частиною спортивного законодавства України.

Правове регулювання відносин у сфері професійного спорту знайшло своє закріплення на рівні найбільш базових законів в цій сфері, а саме: Закон України «Про фізичну культуру і спорт», «Про антидопінговий контроль у спорті», «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні», «Про ратифікацію антидопінгової конвенції», «Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті» тощо [6, с. 53-55]. Крім зазначених базових нормативно-правових актів окремі питання правового регулювання професійних спортивних відносин, що відображається у діяльності спортсменів, тренерів та інших фахівців, отримали своє закріплення в інших нормативно-правових актах України, а саме: в Кодексі законів про працю, в законах України «Про громадські об'єднання», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про страхування», «Про інформацію», «Про рекламу», «Основи законодавства України про охорону здоров'я» тощо.

Аналіз нормативних актів, норми яких спрямовані на врегулювання відносин у сфері професійного спорту, вказує на відсутність системного підходу в цьому напрямку. Так, закріплений в ст. 38 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» підхід до регулювання професійних спортивних відносин дозволяє стверджувати про намір законодавця визначити професійні спортивні відносини як комерційний напрям діяльності у спорті, пов'язаний з отримання прибутку. Водночас зазначені відносини спортсменів, тренерів та інших фахівців, а саме: підготовка та участь у спортивних змаганнях, їх права та обов'язки, особливості здійснення та захисту їх суб'єктивних цивільних прав. Ці відносини регулюються на договірному рівні шляхом укладення цивільно-правових договорів, істотні моменти яких мають бути узгоджені самими сторонами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: монографія. – Київ: Юрінком Інтер, 2006. – С. 74.
2. Бордюгова Г.Ю. Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі права «Спортивне право України»: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. – Київ: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2009. – С. 140, 138.
3. Гаро Г.О., Кушнір О.О. Спортивне право: огляд національного законодавства і міжнародних стандартів. URL: http://protokol.com.ua/ru/sportivne_pravo_oglyad_natsionalnogo_zakonodavstva_i_mignarodnih_standartiv/.

4. Гасюк І.Л. Механізми державного управління фізичною культурою та спортом в Україні: автореф. дис. ... докт. наук з держ. управління: 25.00.02. – Хмельницький, 2013. – С. 1.
5. Харитонов Є.О. Деякі проблеми визначення поняття та сфери дії актів цивільного законодавства України. Сучасні проблеми приватного права: збірник наукових праць, присвячених 80-ій річниці з дня народження Я.М. Шевченко / відп. ред. Н.С. Кузнєцова, Р.О. Стефанчук. – Київ: ВГО «Асоціація цивілістів України», Кам'янець-Подільський, ТОВ «Друкарня «Рута», 2012. – С. 382.
6. Спортивне право: актуальні проблеми: монографія / Є.О. Харитонов, О.І. Харитонova, Н.Ю. Голубєва та ін.; голов. ред. Є.О. Харитонов; НУ ОЮА. – Одеса: Юридична література, 2018. – 240 с.

Полякова Ельвіра Василівна,

*студентка 3 курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., доцент Завальнюк С.В.*

ПАТЕНТНИЙ ТРОЛІНГ ЯК ОДНА З ФОРМ ЗЛОВЖИВАННЯ ПРАВОМ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

У сучасних умовах науково-технічного прогресу суттєво зросла роль інтелектуальної діяльності, яка є основою для розвитку соціальної, культурної та економічної сфер держави.

Серед найбільш важливих напрямків розвитку права інтелектуальної власності – є патентне право, що здійснює вагомий вплив на комерційну діяльність і споживання. Негативним явищем, що поширено у всьому світі та в Україні в тому числі є «патентний тролінг».

Зарубіжними науковцями патентний троль визначається як суб'єкт господарювання, який спеціально скуповує видані чи реєструє нові патенти, але без наміру їх подальшого використання у власній господарській діяльності. Тобто, патентний троль найчастіше не є винахідником або творцем, замість цього це особа (як правило юридична особа), яка одержує патент на вже добре відому технологію, при цьому переслідуючи мету отримувати від представників бізнесу ліцензійні платежі за використання належних йому патентів [2].

Так, в Україні зареєстровано патент на промисловий зразок №26298 – «Сірник»; патент на промисловий зразок №25232– «Вішалка для одягу», патент на промисловий зразок № 34764 «Опора для винограднику» (фактично